

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ “การสร้างสรรค์ภาพวาด” จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การสร้างสรรค์ภาพวาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 ชุด ซึ่งเป็นชุดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่จากการอาศัยความรู้เดิมเป็นฐานในการสร้างสรรค์ภาพวาดได้อย่างมีคุณค่าและสวยงาม

ผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ และได้ดำเนินการจัดทำให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ อีกทั้งได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพมาแล้ว 3 ครั้ง พบว่าชุดกิจกรรมชุดนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ดังนั้น ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ครู นักเรียน และผู้สนใจจะสามารถใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะชุดนี้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้มากที่สุด

ราเชนทร์ จันทร์เจิม

คำชี้แจง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นชุดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการวาดภาพระบายสี โดยการสร้างความรู้ใหม่จากการอาศัยความรู้เดิมเป็นฐานในการสร้างสรรค์ภาพวาด ประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เนื้อหา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี คอนสตรัคติวิซึม เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ ประกอบด้วยชุดกิจกรรมทั้งหมด 8 ชุด แต่ละชุดใช้เวลาในการจัดกิจกรรมชุดละ 2 ชั่วโมง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง เส้น จังหวะและตำแหน่งกับการสร้างสรรค์ภาพวาด ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

ชุดที่ 2 เรื่อง รูปร่างรูปทรง จังหวะและตำแหน่งกับการสร้างสรรค์ภาพวาด ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

ชุดที่ 3 เรื่อง การสร้างสรรค์ภาพวาดด้วยแสงและเงา ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

ชุดที่ 4 เรื่อง การสร้างสรรค์ภาพวาดด้วยน้ำหนักสี ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

ชุดที่ 5 เรื่อง การสร้างสรรค์ภาพวาดด้วยวรรณะสี ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

ชุดที่ 6 เรื่อง องค์ประกอบศิลป์กับการสร้างสรรค์ภาพวาด ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

ชุดที่ 7 เรื่อง การสร้างสรรค์ภาพวาดทิวทัศน์ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

ชุดที่ 8 เรื่อง การสร้างสรรค์ภาพวาดจากจินตนาการ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

2.1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนแต่ละคนจะได้ฝึกทักษะการคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ โดยปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นปฐมนิเทศ

ขั้นที่ 2 ขั้นทำความเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่ ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

3.1 การช่วยผู้เรียนสร้างสรรค์สร้างความเข้าใจใหม่

3.2 การเขียนแผนผังความคิดรวบยอด

3.3 การตรวจสอบความเข้าใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นนำแนวคิดไปใช้

ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้

2.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการทำกิจกรรมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

2.3 นักเรียนมีอิสระในการคิดและจินตนาการในการวาดภาพตามลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ลักษณะ ดังนี้

1) **ความคิดคล่องแคล่ว** หมายถึง ความสามารถในการวาดภาพต่างๆ ได้มากที่สุด ชัดเจน และสื่อความได้ในเวลาที่จำกัด

2) **ความคิดริเริ่ม** หมายถึง ความสามารถในการวาดภาพได้แปลกใหม่ไม่ซ้ำแบบใคร และมีความหมายชัดเจนในเวลาจำกัด

3) **ความคิดยืดหยุ่น** หมายถึง ความสามารถในการวาดภาพได้จำนวนมาก หลากประเภท ไม่ซ้ำใครในเวลาจำกัด

4) **ความคิดละเอียดลออ** หมายถึง ความสามารถในการตกแต่งรายละเอียดของภาพได้อย่างประณีตสวยงาม และชัดเจนภายในระยะเวลาจำกัด

3. สื่อการเรียนการสอน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ ของชุดกิจกรรมชุดที่ 1 เรื่อง เส้น จังหวะ และตำแหน่งกับการสร้างสรรค์ภาพวาด ผู้จัดทำได้ใช้สื่อในการประกอบ การจัดกิจกรรม ดังนี้

3.1 แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เรื่อง เส้น จังหวะ และตำแหน่งกับการสร้างสรรค์ภาพวาด

3.2 ใบงานที่ 1 ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ขั้นที่ 1 ขั้นปฐมนิเทศ

3.3 ใบงานที่ 2 ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ขั้นที่ 2 ขั้นทำความเข้าใจ และขั้นที่ 3 ขั้นจัดโครงสร้างแนวใหม่ ประกอบด้วย แบบฝึกหัดที่ 1 ใบความรู้ และแบบฝึกหัดที่ 2

3.4 ใบงานที่ 3 ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม ขั้นที่ 4 ขั้นนำแนวคิดไปใช้ และขั้นที่ 5 ขั้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้ประกอบด้วยแบบฝึกหัดที่ 3

4. การวัดผลประเมินผล

4.1 ประเมินผลจากการตรวจผลงานจากการสรุปความคิดรวบยอดในแผนผังความคิด
รวบยอด และการตอบประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ในแบบฝึกหัด

4.2 ประเมินผลความสามารถด้านการวาดภาพและความคิดสร้างสรรค์ ในการวาดภาพ
จากการตรวจผลงานการวาดภาพ

4.3 ประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม
และการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

สารบัญ

จ

	หน้า
คำนำ	ก
คำชี้แจง	ข
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทบาทของนักเรียน	1
สาระสำคัญ	1
จุดประสงค์การเรียนรู้	2
สาระการเรียนรู้	2
แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง เส้น จังหวะ และตำแหน่งกับการสร้างสรรค์ภาพวาด	3
ใบงานที่ 1	6
แบบฝึกหัดที่ 1	7
ใบงานที่ 2	9
ใบความรู้ เรื่อง เส้น จังหวะ และตำแหน่งกับการสร้างสรรค์ภาพวาด	10
แบบฝึกหัดที่ 2	20
ใบงานที่ 3	21
แบบฝึกหัดที่ 3	22
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง เส้น จังหวะ และตำแหน่งกับการสร้างสรรค์ภาพวาด	23
บรรณานุกรม	26
ภาคผนวก	
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง เส้น จังหวะ และตำแหน่งกับการสร้างสรรค์ภาพวาด	28
เฉลยใบงานที่ 1	29
เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1	30
เฉลยใบงานที่ 2	32
เฉลยแบบฝึกหัดที่ 2	33
เฉลยใบงานที่ 3	34
เฉลยแบบฝึกหัดที่ 3	35
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง เส้น จังหวะ และตำแหน่งกับการสร้างสรรค์ภาพวาด	36

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ผีเสื้อ	6
2 จังหวะของเส้น	7
3 ความรู้สึกของเส้นต่าง ๆ	10
4 รูปร่างธรรมชาติ	11
5 จังหวะของเส้น	11
6 จังหวะแบบสลับไปมา	12
7 จังหวะแบบที่มีการลดหลั่นกัน	12
8 ดอกบัว	13
9 สร้างสรรค์ลายเส้น	14
10 สร้างสรรค์ลายเส้น	15
11 สร้างสรรค์ลายเส้น	16
12 สร้างสรรค์ลายเส้น	17
13 จังหวะของเส้น	28
14 เส้นสร้างสรรค์	29

